Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

DEPOT LEGAL INDOCHINE No 2.49

HANOI

	Un an	Six mois	Trois mois	Hors de Hanoi, Un an	Hors de Hanoi, Six mois	Hors de Hanoi, Trois mois	Hors de l'Indochine, Un an	Hors de l'Indochine, Six mois
Một năm.	6$00	6$90	6$30	6$30	6$60	6$60	12$00	
Các hàng và								
Các công-sở	»	8.00	8.00	8.00	9.00		»	
Sáu tháng.	3.00	3.50	3.20	3.20	3.30	6.00		
Ba tháng.	1.50	1.75	1.60	1.60	1.65	3.00		
Một tháng.	0.50	0.60	0.55	0.55	0.60	1.00		

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur 61 63, Rue du Coton, Hanoi

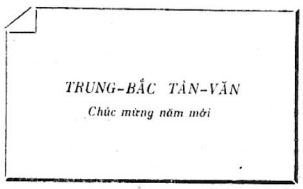
Fondateur: F. H. SCHNEIDER
Directeur: NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef: PHẠM-HUY-LUC
Administrateur gérant: NGUYỄN-V LUẬN

Adresse télégraphique: TRUNG BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 48.0

ANNONCES

Décomptées à raison de 8 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m065 de large.

Une seule insertion. . . . . 0 ; 80 le c/m
Par contrat annuel . . . . »
Par centimètre et par insertion. . . . . 0$ 18 le c/m
Réclame dans la 1re page. . . . . 2$ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1$ 50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

Năm mới chúc mừng

Theo lễ tục nước ta, đến ngày tết nguyên-đán, trong chốn thần bằng quyến-thức, gần thì đi tới nhà nhau, xa thì gửi danh-thiếp cho nhau để chúc mừng nhau những lời tụng-đảo tốt lành mà tỏ tấm lòng cầu nguyện cho nhau, hi-vọng cho nhau một cách thiết tha thành-thực. Bản-báo được cái hân-hạnh làm quen với quốc-dân, đến năm mới tới đây chốc đã ngoại mười năm, cái giao-tình mười mấy năm trời, thật đã cùng nhau gắn bó keo sơn, tạc ghi vàng đá; bản-báo đối với quốc-dân cũng có thể kể được là chỗ thân-thiện ngoài quyến thức, nghĩa nặng tình thâm lắm rồi. Vậy nhân ngày tết nguyên-đán tới đây, bản-báo cũng xin theo lệ tục nước nhà, đem tấm lòng cầu nguyện cùng hi-vọng cho quốc-dân ta mà giải bày mấy lời chúc tết.

Những lời chúc tết của ta, nào tiếp tài tiến lộc, nào bách bi thiên tường, mà tóm lại gồm trong ngũ phúc; ngũ phúc là phú, quí, thọ, khang và ninh. Mà phải; thử nghĩ cái hạnh-phúc của loài người, dù ở đời nào, xứ nào cũng không còn có cái gì ngoài được năm điều ấy; từ xưa đến nay, khắp phương đông phương tây, các nhà học-vấn, các nhà chính-trị, các nhà kinh-tế, các nhà kỹ-nghệ, các nhà mỹ-thuật mọi gan mọc ruột, ganh trí đua tài, chẳng qua cũng chỉ vì một cái mục-đích rất thông-thường là cái mục-đích làm cho người ta giàu có vẻ-vang, mạnh khoẻ sống lâu, thái-bình vui-vẻ, cho đến các nhà quân-sự, các nhà thám hiểm, các nhà giáo-dục, các nhà pháp-luật tuy không trực tiếp sinh sản của cải cho người, vệ dưỡng thân-thể cho người, cung-cấp sự sung-sướng cho người, mà rút lại cũng là gián tiếp bồi đắp cho cái nền phúc ấy một ngày một cao, vun bón cho cái quả phúc ấy một ngày một lớn; cái phúc mà ta thường cầu-nguyện cho nhau; hi-vọng cho nhau, mỗi năm mỗi chúc tết nhau đó thật là chính-đáng, thật là hợp lý cận tình; cái lời chúc tết của bản báo đối với quốc-dân, tuy xuất tự chí thành, không phải là những câu sáo-thoại, nhưng chính cái lòng cầu-nguyện rất thiết-tha, hi-vọng rất thành-thực, tóm lại cũng là gồm trong ngũ phúc mà thôi.

Trước hết là xin hiến quốc-dân ta chữ « phú ». Ta có ruộng đất, ước gì mở-mang được hết; ta có vật-sản ước gì khai-thác được nhiều; ta có của bể của rừng, ước gì ta lấy không cùng, ta dùng không kiệt; người có thế-vị, có tư-bản đứng ra mà kinh-doanh gây dựng, người có tài, có sức gom góp lại mà cộng tác đồng lao; mà cách quản-lý ta cũng cố cho được rành-rẽ tinh-tường, đường giao-thông ta cũng cố cho được chỉnh-lề tiện-tiệp, làm ruộng thì giữ sao cho khỏi cái hại tiêu khô ngập lụt, chăn nuôi thì giữ sao cho khỏi cái hại bệnh dịch chứng toi, làm thợ thì không mang cái tiếng đối-dá vụng-về, buôn bán thì không mang cái tiếng xỏ-xiên lừa-lật, trăm nghề trăm nghiệp cái gì cũng phát-đạt hẳn-hoi; rồi thấy quốc-hóa ta xuất cảng cũng mỗi ngày một tăng, công-xưởng ta cũng lập khắp nơi, thương-trường ta cũng mở khắp chỗ, mà có ngày cũng cùng với Pháp Anh Mỹ Nhật cùng đấu sức giành được ở trong thị-trường thế-giới ngày nay.

Thứ xin hiến quốc-dân ta chữ « khang ». Trẻ con ta ước gì thai sản được pháp mà bớt cái nạn yểu-vong; đàn bà ta ước gì vệ-dưỡng thích-nghi mà bớt cái nạn tật bệnh; người già ước gì ít hoen tê-liệt; trai tráng ước gì ít tổn phế ung gan; mà người ta thân thể cũng đủ bổ dưỡng mà được hồng-hào gân cốt cũng có thao-luyện mà được cứng rắn, bệnh ho bệnh lao ít truyền nhiễm, dịch bạch dịch tả không leu-lành; rồi thấy sức tiến-thủ người nào cũng hăng-hái, trí sáng-suốt người nào cũng tỉnh-tao, mà cái nhân-công qui bản của mình sẽ là cái vốn của nước một ngày một dày, cái gốc của nước một ngày một lớn.

Thứ xin hiến quốc-dân ta chữ « ninh » trong gia-đình ước gì chỗ nào cũng có cái thú yên vui, trong xã-hội ước gì chỗ nào cũng có bề trật-tự; mà luân thường không có đồ nát, lễ giáo không có ngã nghiêng, không có kẻ nói đối ăn gian, không có kẻ bị lừa mắc lận, người trên không có hà hiếp người dưới, người dưới không có phản trái người trên, không có trộm cướp tung-hoành, không có hào cường nhũng-nhiễu; rồi thấy người nào cũng hớn-hở tươi cười, nơi nào cũng hòa-bình yên-ổn, mà cha không còn phải phân-nàn về con bất hiếu thầy không còn phải bực giận về tớ bất lương, không còn ai ăn phải cái độc chán đời, không còn đâu lan ra cái dịch ly-dị, tinh mệnh tài sản của người trong nước không còn phải pháp-phỏng lo sợ về cái nỗi khổ cướp đêm cướp ngày hung dữ gớm-ghê.

Của ta đã giàu, người ta đã khỏe, mà trong nước ta lại đều trên thuận dưới hòa, ngoài êm trong ấm, thì cái danh từ quốc-dân ta tất là tôn qui cái mệnh-vận quốc-dân ta tất là lâu bền, đó tức là chữ «qui» và chữ «thọ» mà bản-báo xin hiến quốc-dân ta cho được kiêm toàn ngũ phúc vậy. Chữ « qui » với chữ « thọ » đây không phải chỉ cái nghĩa hẹp như ta thường nói những người hám cao chức trọng, tóc bạc đa mồi; cái đó có thật là qui, thật là thọ thì cũng là cái qui cái thọ cho một cá-nhân, mà có người cũng chưa hẳn hám cao chức trọng là thật là qui, tóc bạc đa mồi đã thật là thọ được; cái qui cái thọ cho cả quốc-dân thì không phải thế; người thế giới bây giờ không dân không nước nào không muốn dân mình Pháp, dân Anh, dân Mỹ, dân Nhật là có đủ cái tư cách đại quốc-dân; người Âu-châu cũng thường có một câu nói tự tôn rằng: chúng ta là con cháng còn đứng thượng-đế, ấy là cái qui của một quốc-dân vậy; người Nhật bản có câu nói rằng: cái vinh-quang nước Nhật-bản ta cùng với ánh sáng vừng thái-dương chiếu-diệu đời đời: người Tàu cũng có câu nói rằng: cho đến lúc sông Hoàng-hà còn bằng một sải dây lưng, núi Thái-sơn còn bằng một mống đá mài, nước cũng còn thọ với núi sông mãi mãi; ấy là cái thọ của một quốc-dân vậy. Ta chắc cho quốc dân ta cũng có cái tư-cách đại quốc-dân qui như quốc-dân Pháp, quốc-dân Anh, quốc-dân Mỹ, quốc-dân Nhật, mà quốc-dân ta cũng cùng sống Lô núi Tản cùng thọ ức vạn muôn năm.

Ta đàng lời chúc với quốc-dân ta rồi, ta lại xin nối một lời rằng: người xưa đã dạy: mình làm được đề cho phúc đến với mình. Quốc-dân ta mà muốn cho phúc đến với mình thì cũng cốt ở sự làm được tài cái công tự tân tự miễn của quốc-dân ta từ đây về sau vậy.

T.

TIỀN THUẾ CỦA DÂN MẤY NƯỚC ÂU-CHÂU

Trong năm 1914, đồ-đồng mỗi người Pháp phải nộp 104 fr.40 tiền thuế, đến năm 1924 thì số đồ-đồng ấy tăng lên là 710 fr.. 8. Cũng trong khoảng ấy, số thuế đồ-đồng của mỗi người dân các nước khác thay đổi như sau này:

Thụy-sĩ, năm 1914, phải nộp 25f.08 và năm 1924, 66 f.41; nước Anh 3 livres 12 và 15 livres 8; Ha-lan 28 florins 36 và 73 florins 62; Hoa-kỳ 6 dollars 92 và 29 dollards 11; nước Ý 54 lires 66 và 333 lires 08; nước Bỉ 41 f 60 và 408 francs.

Vậy từ năm 1914 đến năm 1924, số tiền thuế ở nước Bỉ tăng lên nhiều nhất. Thứ nhì đến nước Pháp. Tăng ít nhất là ở nước Thụy-sĩ.

Âu-châu điện-tín

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 21 Janvier 1925

Tại thứ-dân nghị-viện

Tại thứ-dân nghị-viện quan Herriot có nói chánh-phủ Pháp và quan đại-sứ Pháp ở Moscou hết sức bảo hộ cái quyền-lợi của các nhà có trái-phiếu nước Nga.

Ngài lại nói quốc-vương Tây-ban-nha tuy thôi không trao vận Blasco-Ibanez nữa.

Thứ dân nghị-viện vấn bàn về sổ chi-tiêu của bộ ngoại-giao. Quan Louis Martin có nói: Về cái vấn-đề trái-khoản Đồng-minh thì quốc-quân mắt cái nghĩa đoàn-thể đồng-cứu.

Việc chính trị nước Đức

Bằng quốc-dân, đảng thứ-dân, đảng trung-ương, đảng thứ-dân Bavière xung-đột với nhau về việc lo-luyện bổ của tòa nội các mới. Đảng xã-hội và đảng cộng-sản lại xin nghị-viện ở lòng bất phục.

Thương-tác-Lâm với nước Nga

Nhân ngày rủ Lê-lúc, Thương-tác-Lâm có đến lời tỏ tình thân-ái với chánh phủ Nga, Tchitcherine có đáp lại.

Nhật-bản với nước Nga

Nước Nga và nước Nhật đã lập lại cuộc ngoại giao với nhau. Hai nước đã ở Saltaline

Cavite ngày 21 Janvier 1925

Rét lạ lùng ở mặt-châu

Tin Boston, ngày 19 — Ở Nouvelle Angleterre giới rét lạ lùng, thủ-ngân xuống tới 56 dưới 0.

Tây-ban-nha và Hoa-kỳ

Tin Madrid, ngày 19. — Nước Tây-ban-nha và nước Hoa-kỳ từ rày có đường giây thép trực-tiếp với nhau. Quan tổng thống Coolidge và quốc-vương Alphonse có trao đổi giây thép mừng nhau.

Nhân dịp tết Nguyên-đán ta, nhà máy nghỉ không làm việc. Vậy số báo 2356 đến ngày thứ ba 27 Janvier 1925 mới ăn-hành.

Tin Trung-hoa

(Điện báo Reuter)

Việc chiến-tranh ở Thượng-hải

Thượng-hải, ngày 11. — Cách Long-hoa mấy dặm sắp có đánh nhau. Tôn-truyền-Phương tiến binh để đánh Trương doãn-Minh, hiện lui vào nơi giáp giới đất tô-giới của Pháp. Tàn-binh có hàng mấy nghìn muốn trốn vào tô-giới. Nhưng chỉ nguyện binh thì bỏ binh trong xe ô-tô bọc sắt, hết sức canh phòng các đường đi lối lại. Linh thủy Pháp đã lên bộ. Nghe chừng Tôn-truyền-Phương muốn hiệp lực với Tê-nhiếp-Nguyên để giữ cho Lư-Vinh-Tường không lấy được Thượng-hải.

Về việc này, dư luận rất là phân vân, người thì cho đó chẳng qua là một việc riêng, người thì bảo việc này mưu mô do ở Bắc-kinh, mà có lẽ lại xảy ra việc chiến tranh to. Những người về phe sau này, viện chứng rằng việc chiến tranh ở Thượng-hải xảy ngay vào độ Trương tác-Lâm bỏ Thiên-tân trở về Phụng-thiên. Họ lại nói Phùng-ngọc-Tường, Tôn-Nhục, Hồ-cảnh-Dực vẫn thấy một quân. Họ lại bảo chánh-phủ Bắc-kinh bổ Tiên-diện-Nam vào chức đốc-biện Hồ-bắc, cái mục-đích là muốn giữ cho Hồ-cảnh-Dực không tiến được lên Hán-khẩu. Tuy vậy, nếu quân Phụng-thiên cốt đóng ở Giang-tô, thì cũng không có điều gì đáng ngại về Phùng-ngọc-Tường. Song lại có tin rằng Phùng xin hoãn một tháng nữa mới nhận chức, nếu vậy cái tình ý của Phùng cũng khá nghi lắm vậy.

Ngày 12 có tin rằng Tôn-truyền-Phương đã lấy được xưởng khí-giới Longhoa. Trương doãn-Minh đã trốn vào tô-giới. Lúc hai bên đánh nhau, quân của Trương đông liền ngay với tô giới, nên đạn của địch-quân bắn rơi cả vào tô giới, làm cho nhân dân khiếp-sợ. Một đội quân của Trương bỏ khí-giới, leo qua những đồ chắn đường mà vào tô-giới Pháp. Có một đội chỉ nguyện-binh N ệt đến trợ-lực cho Lí h thủy Pháp.

Trong buổi đánh nhau hôm qua, một người linh Thủy Pháp trúng một viên đạn lạc bị thương.

Các ông nghị chuột

Hương-cảng ngày 14 Janvier — Đó là cái huy-hiệu mà quốc-dân Tàu đã tặng mấy ông nghị nước Tàu ngày nay, nghĩa là các ông đương phải trốn như chuột vậy. Số là từ khi chính phủ cấp chính ta lệnh tra xét các người chính khách và các nghị-viên quốc-hội có can-thiệp về việc ấn của đức bàu Tác-Côn lên làm Tổng thống, thì ở đâu cũng có cấp mật-thám cả, nên các quan nghị-viên có tết đều phải đột mình, tìm nơi lẩn lút không dám thò cổ ra. Lại khổ cho các quan nghị nữa là giữa lúc này, sinh-hoạt rất là đắt đỏ, lại vào sở cảnh-sát ngay. Như hôm mới đây ở Nam-kinh có hai quan nghị là Thẩm-vĩnh-Kỳ, Đường-thụ-Cơ lẻn trốn ở trong một nhà khách-sạn kia, lũ học-sinh họ đò bắt, kéo nhau đến hơn nghìn người xông vào bắt. Đường-thụ-Cơ may lại không có ở đấy, chỉ có Thẩm vĩnh-Kỳ họ trói lại đem đi dọng đường kể tội ăn đút làm xằng của Thiêm cho công chúng nghe, rồi đem giao cho sở cảnh-sát.

Cái thân các quan nghị nước Tàu nghĩ cũng cực thật. Lúc bầu Tào-Côn thì họ gọi là *nghị-viên lợn*, bây giờ họ lại gọi là *nghị-viên chuột*. Lúc là lợn, lúc là chuột, cái danh giá của các nhà đại biểu trợ lực đến thế ra!

Lòng trung-nghĩa của bọn quản hộ-vệ Ngô-bội-Phu

Hương-cảng, ngày 14 Janvier 1925. Người ta kể chuyện rằng hôm Ngô-bội-Phu phải bách bộ Hán-khẩu mà đi, chỉ còn có 50 quân hộ-vệ. Lúc lên tàu có lệnh chính-phủ bắt thu cả khí-giới và không được theo Ngô thì cả bọn đều kêu lên rằng: Có thể chặt đầu chúng ta được, chứ không thu khí giới của chúng ta được, thà chết chứ không chịu bỏ chủ súy mà đi. Ngô thấy vậy khóc ồn lên, cả Ngô phu-nhân cũng khóc nức nở, Ngô có bảo các quan đến thu khí giới rằng: Bọn 500 đứa này chúng biết chịu khổ nhục mà theo ta lâu này, dẫu chúng có ngu thật, nhưng lòng trung nghĩa cũng đáng khen, vậy nỡ nào các người lại bắt phản-lý cho đành. Thấy vậy các quan lại phải để cho đi. Nhưng khi đến Tây-sơn, Ngô tiễn tinh thế của mình cùng quẫn lắm rồi, nên họp bọn đó giảng dụ mọi lẽ và phát cho mỗi người 11 tiền rồi cho ai về nhà nấy.

ĐÁY BỂ SÂU NHẤT LÀ BAO NHIÊU

Người ta mới tìm thấy một nơi bể ở gần Tây nam nước Nhật-bản, sâu tới 9,947 mètres. Xưa nay người ta vẫn biết rằng bể Thái-bình-dương sâu nhất. Các bể khác không thấy đâu sâu tới 9,000 mètres, chứ đó ở Thái-bình dương mới chỗ đều thấy sâu quá số ấy cả.

Ở Đại-tây-dương chỉ có hai nơi sâu hơn 7.300 mètres. Mà chỗ sâu nhất là 8.503 mètres ở phía đông-bắc Haïti.

GIẤY TÂY CÓ BỀN HAY KHÔNG

Người ta thường bảo giấy tây, không bền. Mới đây, M. W. Herzberg cũng có thí-nghiệm việc ấy.

Ông dùng đủ các thứ mực mà gạch những đường nhỏ từ nằm lại, lớn đến hai ly rưỡi, rồi ông để một chỗ hết ba năm mới mở ra xem. Hết ba năm ấy, ông thấy những chỗ có kẻ mực, giấy rất rõn, gập lại thì đứt ngay. Ông xét tất cả các thứ giấy có gạch mực, thì thứ nào sơ với giấy không có mực, cái sức bền cũng kém đi nhiều.

MỘT VIỆC PHÁT MINH VỀ KHẢO CỔ HỌC Ở BOLIVIE

Tại nước Bolivie, về miền Tubuanacu, giáo-sư Poznansky có phát minh được nhiều vật lạ về cái văn-minh của giống Incas. Giáo-sư có tìm thấy một cái đền, trỏ chạm một cách nguy nghĩnh, nhưng cũng có nhiều ý nghĩa. Ở đền có thấy chạm đáp mười hai vị thần biểu hiệu mười hai tháng trong một năm. Các vị thần có cầm các thứ huy hiệu riêng, và chung quanh có những giống thảo vật.

Đào các phần mộ, thấy ở cạnh xương cốt có nhiều đồ chơi rất đẹp, vật liệu đã gồm làm theo hình giống

Giáo-sư nói cái văn-minh của người Incas có đã đến 130 thế kỷ, nghĩa là 13.000 năm nay. Giáo-sư lấy cớ rằng đào trong đất xét ở đấy, thường thấy bình một giống vật về thời-kỳ ấy, nên đám quyết đoán như thế. Giống vật ấy giống *toxodont* nửa giống ngựa nửa giống lạc đà, tiệt giống đã lâu, ngày nay ta chỉ còn tìm thấy mấy hộ xương mà thôi.

Có thấy mấy cái đồ gốm nặn hình dâu người rất khéo; lấy các hình ấy mà suy, thì cái đầu người bấy giờ cũng giống như đầu dân da đỏ ở đây ngày nay. Xem mấy cái sọ thật, lại thấy có vết mổ, vì vậy có người nghĩ rằng đời xưa dân ấy đã biết dùng phép giải phẫu chăng. Nhưng có lẽ những người bị mổ cắt ấy, là vì sự phụng sự quý-thần mà bị mổ cắt, chứ không phải là mổ cắt để chữa thuốc như ngày nay đâu.

Tự do diễn đàn

Việc chính-trị ở các chốn thôn quê

Từ khi nhà-nước thi-hành cái nghị-định cải-lương hương-chính đến giờ, nếu ai không hay thường ở các chốn thôn quê, không được trông thấy sự hành-động của các viên chức dịch hương-hội, cứ hằng ngày đem xem quyển nghị-định cải-lương, nào thấy nhà-nước đặt ra các viên chánh phó hương-hội để trông nom việc dân, giữ quyền trật-tự cho dân; viên thư-ký để coi việc biên chép, số sách rõ ràng; viên thủ-quĩ để giữ việc tiền nong, thu phát minh bạch; các viên tộc-biểu người thì coi việc tuần-phòng, người thì trông nom việc vệ-sinh chung, vân vân, lại mỗi khi trong dân có công việc gì, thì họp kỳ đại-hội-đồng, hoặc kỳ hội-đồng bất-thường để cùng nhau bàn định. Cứ trông cái tinh thần bề ngoài như thế, thì ai chẳng vỗ tay tưởng rằng: việc chính-trị ở các chốn thôn quê đã được cho đào lắm rồi. Phải, cứ trông cái cơ-quan của một hội-đồng hương-chức, mà quan Thống sứ Bắc-kỳ đã đặt ra, tuy hợp thì gọi là một hương-hội, nhưng nói rằng ra nào có kém gì một chỗ nghị trường, nên cứ theo đúng như thi-hành, thì lo gì chẳng được tận thiện tận mỹ! Song xét ra

lắm, phương-pháp tuy hay, nhưng thừa-hành phận nhiều bất lực, chẳng qua chỉ hư-ứng cho tắc-trách đó thôi, thì tài gì cho có hiệu quả được.

Trước hết hãy nói ngay đến cái tư-cách của các viên chánh phó hương-hội, là những người đại-biểu quản-trị quyền lợi cho cả một dân, trên giao-thiệp với quan, dưới xử đoán việc dân, và để thực-hành cái chính-sách cải-lương, như thế những viên ấy chắc phải lựa chọn vào những hạng người có học-vấn, có tánh-liêm, có tài năng, có nghị lực, thì mới có thể đảm đang nổi cái chức trách ấy được. Thế mà không, các chức trên ấy, ký-giả lại thấy phần nhiều vào những tay ỷ mọt bá sáu, không có học-vấn chi cả, chỉ nhờ về cái thế-lực kim-tiền, cái vây cánh hào-trường, mà dắt dìu nhau ra, chiếm phần yếu-trọng ở chỗ hội-đồng; chánh hội con cò, phó hội con cậu, thôi thì đông mấy tây sao, tha hồ mà vẫy vùng những lạm, « nếu bảo bây giờ sở thu phát tiền nong của hàng xã đã có giới hạn, và sự kiểm xét lại luôn luôn, sao còn những lạm được, xin thưa rằng các ông ấy đã khôn lại ngoan, ra vào chỗ công-môn đã thạo, hễ hơi lộ-lạc chỗ nào, thì đem ngay rầu ông nọ cắm cằm bà kia, là tắc-trách chứ gì... » Bởi thế cho nên những người vai dưới có muốn nói ra, thì cũng sợ khi sấm sét bất kỳ, con ong cái kiến kêu gì được oan!

Mỗi khi các ông ấy làm việc gì, thì chỉ toan bề kiếm chác, bàn việc gì thì chỉ hòng những mút tay; nói đến việc công-ích thì lờ mờ, bàn đến mối tư-lợi thì sáng suốt, không những thế, lại còn khi trong dân làng ai không may gặp sự tai biến, thì chỉ muốn sạch sanh sanh vét cho đầy túi tham! Nói tóm lại thì cái tư-tưởng của hạng người ấy, chỉ có hai chữ « dục khoét » mà đối phó với đời, chứ ngoài ra không còn biết đến việc gì khác nữa.

Tuy nữa xin nói đến cái tư-cách các viên thủ-quĩ và thư-ký. — Cứ xem trong lời chỉ thị về cách thực-hành nghị-định số 1949 ngày 12 août 1921, thì những thủ-quĩ và thư-ký, cần phải lựa từng hạng người, đích-thực là thanh-liêm, có thanh-vọng, có sản-nghiệp ở bản-hương. Thế mà nay xem những người lĩnh hai chức ấy, là kiêm nhiệm thêm cả chức hương-hội, là lời trong hương-hội là bản-hương. Thế mà nay xem những người lĩnh hai chức ấy đối với lời chỉ thị nói trên kia, hình như vẫn không đúng lắm. Vì như người thủ quĩ mà không có học-thức, thì sổ thu ngân phát ngân tài gì cho sạch sẽ minh bạch, trách nào mỗi khi quan trên khám đến lại không « quở » được Ư, thì người thủ-quĩ như ông thiên-lôi chỉ đâu đánh đấy, viên chánh hội bảo tôi thì thu, bảo phát thì phát, mà không có học-vấn đã đành, chứ như người thư-ký là chữ việc biên chép, mà cũng không có học, thì lập sao được biên bản hội-đồng, viết sao được sổ chi thu hàng xã. Lại xem ngay như việc làm sổ chi thu ký tất-niên mới rồi, cũng có làng thư-ký đã đi học về đã có bằng cấp hẳn hoi; thế mà trên con đường về các cuốn nha-môn, vẫn thấy lấp nập các viên hương-hội chỉ những nay ngược mai xuôi, về việc bàn sổ, thậm chí có làng phải ra vào xuôi ngược đến ba bốn ngày mới xong! Chao ôi, như thế có lẽ thư-ký các làng chưa đủ tư-cách làm việc chăng?

Còn như những viên tộc-biểu, bảo rằng: người giữ việc tuần phòng, người trông nom việc vệ sinh chung, nhưng kỳ thực thì điểm tuần vẫn bỏ vắng tanh, các sở rãnh vẫn để ô uế. Thật không đâu vô đâu cả!

Ấy đấy, các độc-giả cứ xem cái tư-cách phần nhiều hương-hội các nơi như thế, thì còn mong gì cho việc cải-lương có kết quả hay được!!!

Vậy thì các ông hương-hội ta ơi, các ông đã là người thay mặt cho cả một dân, để thừa-hành việc quan, thu xếp việc dân, thì các ông nên phải nghĩ sao cho bênh vực được quyền lợi cho dân, mở mang việc công ích cho dân, cho khỏi phụ cái lòng tin cậy của dân, nhất là các ông lại cầm quyền trị an cho dân, nay đương lúc thừa cô-một này, các ông lại cần phải chăm sóc đến việc tuần phòng, cho những quân gian phi khỏi nhân lúc niên cơ nguyệt tận mà những nhiễu, thì dân làng được nhờ lắm lắm.

Thanh-nguyên, Ng-đình-Khuê.
(Học-trò)

LỆ MUA BÁO

Xin nhắc lại để các ngài được sáo biết rằng: tiền mua báo thì phải trả trước. Vậy các thật quí ông vào mua thì gởi tiền cho bổ không có tiền gửi theo giấy mua tại văn-quán không trả lời. Mua báo thì tính từ tháng hoặc nửa năm một tháng tây trở đi cho gọn.

HÀI ĐÀM

Câu đối tức cảnh

Đêm hôm 23 tết ông-công-vừa rồi, có một quan viên đường ngược xuôi Hanoi tới bến Vẽ, vào thuở thủ nhà chị Yến cùng chị Mai; trong tiệc vui, ông có ngẫu-hứng ra đề các chị em một câu đối tức cảnh:

Vế dưới ra rằng:

Ngày Thiều-quang đi tìm bạn,

trông thấy chim Yến đậu cành Mai.

Các chị em, miần ngợi nghĩ mãi mà không tìm được cảnh gì đối cho chọi, chợt thấy thằng nhỏ ở dưới bếp reo lên rằng trong chĩnh gạo có con chuột chù; có đâu Yến liền tức cảnh mà đối rằng:

Đêm vua bếp lên chầu giời, vắng

nghe chuột Chù xa chĩnh Gạo.

Cuồng-sỹ.

Giải đáp những điều pháp-luật

CÂU HỎI. — Nhờ quý-báo chỉ giáo cho tôi việc sau này:

Nguyên người bà con tôi có mua đoạn một thửa ruộng là năm sào từ tháng ba vừa rồi. Văn-tự hiện có lý-trưởng nhận-thực và đã trình tòa rồi. Vụ tháng năm và vụ tháng mười, anh em tên bán ruộng cố tình đem người ra gặt cả lúa. Người bà con tôi có thưa tại tòa sơ-cấp, nhưng tòa sơ-cấp không xử nhưng việc quá 30 đồng. Quan tòa sơ-cấp đã bẩm lên tòa đệ nhị-cấp, nhưng mới xét một lần chưa xong, vậy xin quý-báo làm ơn bảo giùm cho việc kiện của người bà con tôi có thể được không? và kết quả rồi ra thế nào?

TRẢ LỜI. — Hai vụ tháng năm và tháng mười ấy là của của người bà con ông trừ ra trong văn-khế có viết rõ rằng người bán còn được đặc cách hưởng hoa lợi hai vụ ấy nữa thì không kể.

Nếu trong văn-khế không có định như thế thì người bà con ông có thể kiện anh em tên ấy về việc hình là tội đạo thiết theo như luật hình Bắc kỳ, từ điều 250 trở xuống.

CÂU HỎI. — Nguyên tôi làm đại-lý bán dầu hỏa, nay có hai việc nhờ ngài làm ơn giúp cho như sau này:

1· Có một người làm giấy có lý-trưởng áp thiện thị thực lĩnh dầu của tôi bán lẻ, đến khi không giao dịch với tôi, hẳn còn nợ tiền mà không chịu giả. Món tiền nợ hiện có bút-tích người ấy biên đơn lĩnh dầu và cả giấy nợ tiền cũng đủ. Tôi đã thưa tòa án đệ nhị cấp ở tỉnh mà tỉnh giao về huyện xét, huyện đã đòi hai bên nguyên bị thì chỉ có bên nguyên đến hầu, còn bên bị không đến. Bởi thế nên huyện lại đình cứu, mà đã năm sáu tháng nay rồi, không thấy nói gì đến nữa. Vậy nhờ quí-báo làm ơn bảo giùm cho tôi cách làm thế nào mà lấy được món nợ ấy.

2· Có một người cũng làm giấy với tôi xin lĩnh dầu để mở hàng buôn bán rồi sau không bổ ết vì có gì trốn đi mất mà người lấy lĩnh dầu của tôi hiện có đơn. Khi người ấy trốn đi được ít lâu thì tôi cũng làm giấy trình tòa án đệ nhì cấp ở tỉnh. Hiện nay tôi biết chỗ nó ở, tôi muốn bắt nó đem về trình tòa nghĩ trị, có được không, xin quí-quán bảo giùm tôi thì tôi đội ơn vạn bội.

TRẢ LỜI. — 1· Việc thứ nhất ông hỏi đó thì trong Luật dân-sự tố tụng của Bắc-kỳ điều 38 và 39 có định rằng:

« Nếu chỉ có một người bị-cáo đã « bị đòi gọi đúng phép, mà không « có cớ gì hợp lẽ, lại không đến « hầu, hoặc có nhiều người bị cáo « đã bị đòi gọi đúng phép mà không « có cớ gì hợp lẽ, lại không có người « nào đến hầu thì tòa án sẽ chiếu « đơn khởi kiện và nghe lời thuyết « minh của người nguyên cáo, rồi « xét xem có cần phải thẩm cứu thì « thẩm cứu và *kết án khuyết tịch.* »

« Người bị cáo đã bị xử khuyết-« tịch chiếu như điều trên thì có thể « kháng án về án khuyết tịch từ khi « biết có án cho đến ngày thứ hai-« mươi sau ngày tống-đạt. »

Như vậy thì chẳng bao lâu nữa quan thẩm-phán sẽ kết nghĩ xong việc ấy cho ông.

2· Việc này là việc hộ, ông không có phép bắt người ta đem trình tòa được. Nếu người ấy cứ trốn tránh không đến hầu kiện thì Tòa-án sẽ kết án khuyết tịch. Khi có án bắt người mắc-nợ phải trả tiền cho ông thì bấy giờ ông cứ thể tịch biên tài-sản của người ấy bay là câu thúc thân thể người ấy được (bổ tù nợ).

Những câu hỏi không rõ nghĩa

Ông Q. ở Cửa-rào giấy cuốn báo số 6796 và ông Đ. ở Sông-cầu, giấy cuốn báo số 7920 có bài hỏi về pháp-luật, nhưng viết chưa rõ nghĩa, vậy xin viết lại cho được minh bạch hơn thì bản-quán mới giải đáp được.

VIỆC HANOI

Nhân dịp tết Nguyên-đán ta nhà máy nghỉ không làm việc. Vậy số báo 2356 đến ngày thứ ba 27 Janvier 1925 mới ấn-hành.

Thời-tiết

7 giờ 18 độ
15 giờ 19 độ

Giá thóc gạo

Gạo hạng nhất, một tạ. 11 $ 05
— nhì, — 10 60
— ba, — 9 70
Thóc hạng nhất, — 6 70
Bắp nếp — — 7 20

Giá bạc. — Kể từ ngày 22 Janvier 1925, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 107.50

Có lẽ ông Albert Sarraut làm nguyên lão nghị-viên chăng? — Vừa có tin rằng bác sĩ Gauthier là nguyên Thủy-bộ thượng-thư và nguyên-lão nghị-viên hạt Aude định từ chức vì sức yếu. Ông Gauthier được bầu từ năm 1894 và từ bấy đến nay vẫn được tái cử mãi.

Nếu ông Gauthier định từ chức nguyên lão nghị viên thật thì các bạn của quan nguyên Toàn-quyền Đông-dương sẽ nài nỉ ông cầm chức ấy ở bạt ngũ.

Quan Khâm-sứ Bosc đã tới Lào — Quan Khâm-sứ Bosc đi tàu-bay đã tới Vientiane chiều 20 hồi 4 giờ, một chiếc tàu nữa cũng đi kèm với tàu bay quan Khâm-sứ thì tới Vientiane lúc 4 giờ 30.

Cuộc hành trình được vô sự, nhưng ở trên dãy Trường-sơn sương mù nhiều quá, bởi vậy mà tàu-bay đến chậm một giờ, nhất là chiếc máy đi sau chiếc quan Khâm-sứ phải vòng đường cho đỡ cao hơn.

Việc kể-toán soát các phúc-đường. Cái số tiền phạt rằng mất đã nói ở điều 12 chỉ-dụ ngày 9 novembre 1923 là chỉ-dụ đặt ra lệ kiểm soát các phúc đường riêng ở Đông-dương trước đình là 10 quan thì nay rút xuống 15 quan. Nguyên là lệ trước lắm mất một quan cho nên nay quan Thương-thư thuộc-địa lại xin quan Giám-quốc sửa đổi lại cho hợp lệ.

Cho thuê xe ô-tô trong những ngày tết. Toàn xe mới cả.
Có dây cả cảm máy xe nữa.
Hỏi tại 53, Bd Carnot
(đường cửa bắc) Hanoi

Rạp Chớp bóng
FAMILY - CINEMA
29 và 31 Phố hàng Buồm Hanoi

CÁO-BẠCH

Nhân dịp Tết Annam bản rạp xin bá cáo các quý-khách được rõ trong bảy ngày, từ mồng một đến mồng bảy tháng giêng ta) tức là ngày thứ bảy 24 đến thứ sáu 30 Janvie 1925 này, tại bản rạp có chiếu trong những ngày ấy mỗi ngày 2 buổi. Ban ngày và tối) phim ấn tích chuyện Annam người Annam đóng tro.

KIM-VÂN-KIỀU

Và những phim ảnh cũ rạp tại bản xứ rất hay, để biếu ông quý khách nhân lúc trong những ngày tết đến xem giải trí đôi năm, những cuộc vui may mắn!!

Thi tiếng Tàu. — Kỳ thi tiếng Quan-thoại và tiếng Quảng-đông đặt ra cho các viên chức bản xứ ngạch Tư-pháp theo như nghị-định ngày 7 mai 1920 thì đến ngày thứ hai 23 mars 1925 sẽ mở tại Saigon và Hanoi.

Tòa án cai trị. Phiên án cai trị ngày hôm qua, tòa án có hỏi đến việc công-ti Union Commerciale Indochinoise et Africaine kiện chính-phủ Bắc-kỳ về việc công-ti ấy lĩnh trưng vận tải bằng tàu thủy chạy sông, theo như hợp-đồng ngày 26 juillet 1906 đến 1er octobre 1918 mà trong khi chiến tranh gặp thương sự không ngờ khiến cho công-ti thiệt hại nhiều lắm. Vậy công-ti có bắt chính-phủ bảo-hộ đền cho số tiền là năm vạn chín trăm năm đồng chín mươi nhăm xu (50.905$95)

Tòa xét xong ý lời thỉnh-cầu của bên nguyên và bắt chính-phủ bảo-hộ phải đền ý số ấy, lại thêm tiền lãi kể từ ngày trình đơn nữa.

Nhà Đông dương ngân-hàng. — Quan Toàn quyền vừa ký nghị-định tuyển bổ đạo chỉ-dụ ngày 16 janvier 1925 cho cái đặc-quyền của nhà Ngân-hàng Đông-dương được gia hạn thêm một năm nữa.

Ai tin. — Bản quán được tin buồn rằng cụ Ký Nguyễn-duy-Thụy vừa tạ thế tại tư-thất cụ ở làng Mĩ mấy ngày hôm nay. Đến sáng ngày mai thì cất đám, an táng tại địa-phận làng Hoàng-mai.

Bản-quán có lời kính viếng cụ và chia buồn với gai-quyến.

LỜI CÁO-PHÓ

Chúng tôi lấy làm đau đớn kính-cáo để các cụ, các ông, các bà biết rằng phu quân, thân-phụ, nhạc-phụ chúng tôi là:

Ông NGUYỄN-HUY-THỤY

Nguyên ký-lục tại phủ Thống sứ
ở số nhà 102, phố Mã mây

tạ thế ngày hôm nay 22 janvier 1925.

Chúng tôi định đến ngày mai 23 janvier hồi 11 giờ, sẽ cất đám và an táng tại địa-phận làng Hoàng-mai.

Vị-vong nhân: Lê-thị-Dâng

Cô tử: Nguyễn-huy-Quỳnh
Nguyễn-huy-Lâm
Nguyễn-huy-Quán
Nguyễn-huy-Cửu

Tế tử: Nguyễn-bá-Chương
Nguyễn-văn-Minh.

Câu chuyện tất-niên. — Hôm nay đã là 28 tháng chạ rồi, mà tháng này lại thiếu, tính ngày thì còn một, nếu tính giờ thì còn được 24 giờ đã hết năm cũ, ngày kia là đã bước sang năm mới rồi đây! Để gọi là mới mà đến cả năm, tháng, ngày, giờ cũng mới thì tất hết thảy cái gì ở xã hội ta cũng gọi là mới cả! nào nhà cửa thì quét tước cho mới, đồ đạc cũng lau chùi cho mới, áo quần cũng may và giặt dịa cho mới, mâm ăn cũng bày biện cho ra mới, mà đến cả người vì có lắm người cả năm chẳng tắm gội một lần, cũng đợi đến ngày tất-niên mới tắm gội cho thân thể được mới; Bởi vậy mà mấy hôm nay, nhà nào nhà nấy trong các phố thì nhau mà cọ cửa, cọ thềm, đi qua ngoài đường ngoài phố thấy nhà Khâm-sứ nhà tòng đường cho đến Bờ-hồ.

Vậy thì còn cái gì không mới nữa không?

X.

Cái « mốt tết » năm nay thế nào? — Đã gọi là tết thì tất cái gì cũng mới, không biết cái « mốt tết » của các bà các cô năm nay định mới thế nào? Cứ tâm-lý mà nói thì cái « mốt tết » của các bà các cô năm nay có lẽ khác hẳn mọi năm! Nào áo gấm mặc trần, nào giầy cườm tết pôin, có lẽ năm nay không đắc-dụng thật? Nào xa-tanh lót vàng, nào giầy nhung tết lụa, có lẽ cũng không hợp-thời chăng? Vì sao? Vì các bà các cô đã cho cái « mốt » đó là thường rồi, vì cái « mốt đó đã thấy nhiều các à nhỏ-nhăng đã dùng rồi, tất nhiên tết năm nay các bà các cô phải phát-minh ra một thứ « mốt » khác cho phân-biệt ngọn, đá, vàng thau! Mà có lẽ! Vậy thì các bà các cô định cái « mốt tết » năm nay thế nào? Hay là . . . . , à tôi xin mách một « mốt »:

Áo quần nhân nhân « mốt » nhà ta,
Cái về thiên-nhiên « mốt » lắm mà!
Há phải điểm-trang thì mới « mốt »
«Mốt» kia « mốt» nọ khác nhau xa.

Xưng-kỳ-Đức

HIỆU GRANDS MAGASINS RÉUNIS

Có lời để quý-khách biết rằng nhân dịp tết Nguyên-đán Nam, bản hiệu đóng cửa từ ngày 24 đến hết ngày 26. Vậy quý-khách nên sắm sửa để từ bị trong ba ngày bản hiệu đóng cửa ấy.

MỘT CÂU NÓI THỰC
Chè tầu SINH-THÁI
là ngon hơn cả
31, Hàng-ngang, Hanoi
Ngoài hiên chèo BẮT-QUÁI

PHÒNG-THĂM-BỆNH
CỦA QUAN
Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET
Thương khu độ nghỉ đồng Bắc-đầu bội-tinh. Nguyên chuyên về ngoại-khoa tại bệnh-viện Tenin, Pau, Rabat, Casablanca Paris-Midi (Ai-cập Hoà.

Ngoại khoa, hộ-sinh, chữa mắt và các thứ bệnh lậu: bệnh đường mật
Giờ khám bệnh: Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ — chiều 14 — đến 17 —
KHÁM BỆNH: GIÁ 3 đồng một lần
XIN-GIẤY LÂM-CHỨNG: GIÁ 1 $ 00
Phòng khám bệnh tại ĐƯỜNG GIA-LONG, 32.
GIÂN NÓI SỐ 296 6.301

Việc ăn cắp của nhà thuốc. — Cái việc ăn cắp thuốc *quinine* và *morphine* của kho thuốc Nhà-thương mà bản báo đã thuật đăng trong tháng chín trước thì ngày hôm qua đã ra đến tòa Trừng-trị. Luật-sư của một viên bị cáo xin hoãn lại, nhưng quan biện-lý không thuận, ngài nói rằng vì những người bị cáo khác phải giam cứu từ tháng chín rồi thì việc cần phải kết án ngay cho xong. Những tên bị cáo là Trần-đình-Phong cu-li là đứa ăn cắp *quinine* và *morphine* ở nhà thuốc, Ng-văn-Thu, thủ-quỹ ở hiệu bào chế Monès và Vũ-đình-An bán bán là người chứa thuốc ăn cắp và sau nữa là một người ấy tên là Gesbert cũ Jôn-điền mua những thuốc ấy. Tên Phong thì thú là có ăn cắp, còn người Tây mua thì cãi là không biết là của ăn cắp. Tòa xét xong rồi phạt như sau này:

Trần-đình-Phong 6 tháng tù và 200 quan.

Ng-văn-Thu, 3 tháng 1 ngày tù và 100 quan.

Vũ đình-An, 3 tháng 1 ngày tù và 300 quan.

Gesbert, 15 ngày tù ăn treo và 500 quan.

MUỐN BÁN nhiều xe CAMIONS VẬN-TẢI, 40 chỗ ngồi một, xe nào cũng có remorques chở người và chở hàng hóa. — Các độ đạc đều mới cả.

— Xe mới dùng và đi-tải có 2 tháng mà thôi — Bán theo giá facteure mà có giảm đi rất hạ — Bán cả quyền lợi về đường vận-tải và xe — Hay bán từng cái xe một cũng được — Đường vận tải này chưa có ai cạnh-tranh cả. — Hỏi tại: 4, phố Cột-cờ (Victor Hugo)

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE

Pharmacie Montès
54, RUE PAUL-BERT, HANOI
DẦU-GAN-CÁ-VIÊN
(Capsules huile de foie de morue)
Mỗi ngày uống bốn viên, sáng 2 viên, chiều 2 viên, trước khi ăn cơm.
Giá mỗi lọ: 0$90

油 肝 欲 員
早 欲 式 員 晚 欲 式 員 臨 欲 油 便 金 華

Thuyên-chuyển trong ngành tư-pháp. — M. A-cao, thông-ngôn tiếng Khách tòa án Hanoi nay tạm đổi đi tòa án Haiphong.

M. rần-v-Thìn, thông-ngôn tòa án Vinh đổi sang Lào thay M. Ng-đức-Cẩn lại đổi về Vinh.

Món quà tết của quan viên có đầu. — Hôm qua hồi 5 giờ chiều ở trước một công sở kia có xảy ra một đám đông co nhau kịch liệt, suýt nữa sinh ra chuyện vỡ đầu xẻ tai.

Nguyên có hai chị em không biết ở xóm nào vì đến tận cửa sở bẩm tết tỉnh-nhân mà phải mỗi bữa một vía! Hai chị em đem tết hai hộp thuốc lá tranc-kim và con bướm, trước là tỏ mối tình quyến-tiện, sau là không chút bủi-rủi, tưởng như thế thì ai dám bảo cái tình của chị em còn nước lã ao bèo chi đành-đoàng nữa! Nhưng ôi hai chị với quan-viên đang tính tự ở ngoài hiên mới được giảm phết thì chẳng may lại gặp quan viên bà ở đâu là lù đòn quan ông ở cửa sở lấy tiền lương, vì là bữa được lĩnh nửa tháng lương tiền tết, cho nên cái món quà đó đã theo cánh bướm mà bay vung trên mặt đất! mà chị em cũng phải một bữa kinh hồn!

Ấy đấy cái tình của cô-đầu đối với quan viên mặn nồng là thế, vậy thì các quan viên nghĩ sao? Tưởng cứ nghĩ lại những cái bình-khang vẫng-sự thì sang năm mới nếu có đi mở quà-một của chị em thì các quan-viên nên làm quà cho chị em một gói « thuốc lá » để rịt đầu!

Tâm-Dương-Khách

Ngạch cô đỡ. — Có Ng-thị Lan, cô đỡ thực thụ hạng tư ở Moncay, được nghỉ dưỡng bệnh 3 tháng, tháng đầu cả lương, hai tháng sau nửa lương.

Tòa Thượng-thẩm. — Hôm qua tòa Thượng-thẩm đã xử những việc sau này:

Lại chuyện một thám giả. — Nguyên ở tỉnh Ninh-bình có một đám cướp ngày ít hôm qua đã ra đến đầu trừng-trị. Luật-sư của một viên bị cáo xin hoãn lại, nhưng quan biện-lý không thuận, ngài nói rằng vì những người bị cáo khác phải giam cứu từ tháng chín rồi thì việc cần phải kết án ngay cho xong. Những tên bị cáo là Trần-đình-Phong cu-li là đứa ăn cắp *quinine* và *morphine* ở nhà thuốc, Ng-văn-Thu, thủ-quỹ ở hiệu bào chế Monès và Vũ-đình-An bán bán là người chứa thuốc ăn cắp và sau nữa là một người ấy tên là Gesbert cũ Jôn-điền mua những thuốc ấy. Tên Phong thì thú là có ăn cắp, còn người Tây mua thì cãi là không biết là của ăn cắp. Tòa xét xong rồi phạt như sau này:

Trần-đình-Phong 6 tháng tù và 200 quan.

Ng-văn-Thu, 3 tháng 1 ngày tù và 100 quan.

Vũ đình-An, 3 tháng 1 ngày tù và 300 quan.

Gesbert, 15 ngày tù ăn treo và 500 quan.

Đánh lẫn nhau. — Một người kỳ mục làng là Vũ-v Giang có chân ở hội-đồng thương-chính, thường thường hội họp hội-đồng, hoặc viếng mặt, hoặc đến chậm, thì Vũ-văn-Sao cũng là kỳ mục có chân hội-đồng cũ biên vào biên-bản và không cho ký tên. Một hôm họp hội-đồng Vũ-văn Sao gặt biên-bản không cho ký tên vì thế hai bên sinh sự đánh nhau mà Vũ-văn-Giang thì bị thương nặng hơn. Tòa Nam-án tỉnh Vĩnh-yên phạt 3 tháng tù. Tòa Thượng thẩm y án.

Tự tiện bắt người, khai gian và ăn cắp. — Một hôm ba người đánh cờ tại là Giáo-văn-Đông, Giáo-văn-Thường và Cảu-văn-Ngọ đến đồng làng Đình-văn-Mạch là phó-lý cầm đăng và mời lại đánh cờ. Lí tên Mạch kéo để bắt giải trình làm giấy bắt gian lận đến ăn cướp và lấy hết những đồ đánh cờ. Tòa nam án tỉnh Quảng-yên phạt Nguyễn-văn-Nai, Đinh-văn-Mạch mỗi tên 6 tháng tù và Lương-văn-Kỳ 3 ngày tù. Tòa Thượng-thẩm giảm tội cho tên Nai tên Mạch mỗi tên 1 tháng tù và tên Kỳ 25 ngày và cả ba tất cả án treo,

Già mạo và lậu đình Trần-văn-Thường là lý-trưởng bị thưa về lỗi tự ẩn người làng tên là Vẫn cho đi rồi phát cho người khác tên là Tạ và lậu đình được Tòa nam án tỉnh Nam định thu vì xét không đủ chứng cớ Tòa Thượng thẩm y án tha.

Thù nhau đào mả. — Vì chuyện tình nhau Lê-văn-Phác tên Tú đào ngôi mộ của một người tên là Nghiêm. Tòa nam-án tỉnh Ninh-bình phạt Lê-văn Phác 5 năm khổ sai. Tòa Thượng thẩm giảm tội cho tên ấy xuống còn 3 năm tù.

HIỆU BÁO-CHÍ:
CHASSAGNE
59, Rue Paul-Bert, Hanoi
Có bán đủ cả các thứ thuốc
NÊN HỎI QUYỀN MẪU HÀNG (CATALOGUE) Ở ĐÂY

Tháng cũ mật. — Ng-văn-Phong 24 tuổi làm nghề nấu bếp hiện nhà có chỗ ở, bị bắt được quả tang ăn cắp tám câu mứt giáước 2 p, 20 cái một người nhà quê ra Hanoi sắm sửa thì nay đã phải bắt giải vào tòa án.

Ng-huy-Thái 20 tuổi thư ký của hiệu Aviat, nhà ở Hoàng-mai bị kiện bội tín mấy cái áo của Vũ-đình-Long làng Chiếu giá 28 đồng; Trương-văn-Ba 23 tuổi cu-li ở phố cửa hàng Tre bị bắt vì ăn cắp đồ xe giá 12 đồng của Ng-văn-Thuật ở phố hàng Gà; Ng-văn-Chung 11 tuổi đi kiện là lấy tiền công trước 9 đồng của Vũ-văn-Boan ở làng Văn-hồ vì nay đâu phải bắt đã xét hỏi.

Thảm trạng. — Hồi 8 giờ hôm qua người ta thấy một cái xác đứa con gái độ 6 tuổi không biết là con cái nhà ai ở trước cửa nhà số 34 đường Henri d'Orléans. Khám trong mình không thấy tương tích gì khả-nghi nên đã cho mang vào nhà xác.

(Xem trang thứ ba, cột thứ tư).

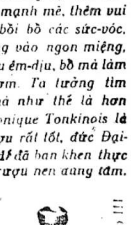
GRANDS MAGASINS RÉUNIS
PHỐ PAUL-BERT. — HANOI
Nhân dịp ngày tết Nguyên-đán
Xem các gian hàng bán đồ dùng trong nhà, đồ xứ, đồ xanh, đồ thủy-tinh.
Các đồ hàng bán xon, giá rất rẻ.
Có nhiều thứ đồ dùng để tặng. — Đồ vàng bạc, đồ nữ-trang.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Tết Nguyên-đán

Nay mai đã đến tết Nguyên-đán. Cha mẹ, anh em sắp đến ngày được xum-họp đoàn-viên. Ta sẽ được thấy những người ta mến-yêu vì công-việc làm ăn mà xa nhà xa cửa. Người già, người trẻ, vui vẻ về cái buổi họp mặt ấy. Ai nấy tự hỏi nên mua quà gì bây giờ. Còn cái thường tìm của cha mẹ thích mà tặng người. Nhưng các cụ già nuôi tuổi tác khi tha các cụ thích gì? Ta nên làm quà các cụ những thứ các cụ thích mà lại có ích cho các cụ. Ấy người làm con ai cũng phải tự hỏi câu ấy. Nên biếu các cụ những vị làm cho các cụ thêm mạnh mẽ, thêm vui vẻ, một thứ bổ bổ các sức-vóc, một thứ uống vào ngon miệng, một thứ rượu êm-dịu, bổ mà làm cho ngon cơm. Ta tưởng tìm được thứ quà như thế là hơn cả. Rượu Tonique Tonkinois là một thứ rượu rất tốt, được Đại-nam Hoàng-đế đã ban khen thực là một thứ rượu nên dùng tâm.

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to !!!

Rượu ấy bán ở hiệu **MONTÈS, 54, phố Tràng-tiền, nhà ba chuông.** *Nên đến ngay mà mua. Thường đến vụ tết, ông Montès bán nới giá: Tonique Tonkinois* **2$00** *một chai.*

NƯỚC HOA (các thứ)

«AZURÉA»	«FLORAMYE»	«IDÉAL RÊVE»
Mỗi lọ giá		1$10

EAU COLOGNE RUSSE

Lọ nhỏ.	0$80
Nâu lớn.	1.60

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người có tuổi, đương khi huyết không lưu-thông được mạnh, hay sinh ra chứng nhức đầu, chóng mặt, đau lưng. Muốn khỏi những chứng ấy thì không gì bằng dùng thuốc:

Gouttes de Virginie

chỉ vài giọt khỏi ngay.

Giá bán: 1$20 một lọ

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh lậu là một bệnh rất khó chữa. Muốn cho tuyệt được nọc, tất phải tiêm thứ thuốc trừ trùng lậu (Vaccins antigonocciques). Song các tỉnh xa nơi ở Hanoi, cũng ít người biết dùng cách tiêm đó.

Nếu không muốn dùng tiêm thì có thể dùng vaccins bằng thuốc viên:

Rhéantine Lumière

thuốc hoàn bằng viên.

Cách dùng: 2 viên buổi sáng.
2 viên buổi chiều.

Giá: 1$20

VIỆC BẮC-KỲ

HẢI-PHÒNG

Tại công-ty điện khí Đông pháp. — Công-ty điện-khí Đông-pháp có lời bá cáo để quí-khách biết rằng kể từ ngày 1er Février 1925, bản công-ty đã ủy quyền cho M. Baucourt trông nom sổ sách giấy má quan hệ về việc buôn bán ở thành-phố Hải-phòng.

Ngoạn cảnh sát. — MM. Ng-đình-Bông, Bùi-Anh và Hoàng-v-Giông, cựu binh, đều được bổ lính cảnh-sát tập sự.

THƯỜNG-TÍN (Hà-đông)

Tháng củ mật. — Tối hôm 25 tạ mới rồi ở làng An-duyên, tổng Tín-an, thuộc phủ Thường-tín có một toán cướp độ mười đứa có đủ giáo mác vào cướp tại nhà một người trương tuần ở làng ấy.

Khi chúng vào thì đốt đuốc lên đánh nhà chỉ phải một thương nặng vào mắt và một tương vào ống chân, bắt mất ba con lợn. Khi nghe thấy tiếng kêu, thì lý trưởng đem tuần đến đánh. Chúng đâm suợt qua áo lý-trưởng và trúng phải một người tuần. Cũng may tuần đó đến ngay, nếu không thì khỏ-chủ còn mất nhiều. Quân cướp này táo bạo lắm, hôm trước vào làng An-duyên, hôm sau lại dám vào làng Đông-duyên cách đó độ 200 thước tây, nhưng không lấy được gì, vì bị tuần đánh đuổi.

Người ta nói rằng bọn cướp này chỉ ở gần quanh đó thôi. Nếu ra sức thám thính thì làm gì mà chẳng bắt được.

Tế mà lý-dịch khi đi trình báo lại có người dọa nạt sao không tuần phòng để cướp vào được, nghe đâu họ có trả lời rằng không tuần phòng mà họ lại bị quân cướp đâm người sượt táo, kẻ bị thương.

X. lai cảo

HƯNG-YÊN

Một bọn cướp sông. — Chợ huyện Hưng-nhân là một chợ to, hàng-hóa của các nhà buôn ở bến Hưng-yên đem sang tiêu-thụ rất mạnh. Hôm 23 tạ vừa rồi, có đến 20 người ở cao-xá, trang tương mặt người có đến 30, 40 đồng bạc, và hàng-hóa còn lại cũng nhiều, sắp nửa qua đò sông Luộc sực nghĩ ra đã quá năm giờ chiều rồi, chợt dọn, không dám đi nữa. Hỏi ra thì người ta nói vì sợ có một bọn cướp sông nó vẫn ẩn phục ở đấy. Bọn lái buôn bèn ngủ đậu cả lại, sáng hôm sau mới dám ra về.

Cứ như mấy người dân sở tại nói thì bọn cướp ấy gọi là bọn Đứa-thông tự khi biết cách kiếm ăn trên sông Nọi vẫn quay ra sông Luộc, nhưng lâu nay vì tuần-phòng nghiêm nhặt nên không kiếm ăn gì được, nay nhân tết đến, chúng đò-la biết bọn hàng Hưng-yên thu được nhiều tiền, cứ gần tan chợ, chúng sai người mặc cả vờ vẫn, cho bọn hàng không về sớm được, hễ tối mới sang đò là chúng bóc lột.

Nếu vậy các quan sở-tại ở hai bên bờ sông Luộc, nên lưu tâm đò xét mà trừ bọn đó đi cho thì dân sự cùng khách buôn bán được nhờ lắm.

T.V.Q. lai cảo.

THÁI-NGUYÊN

Cái nạn ô-tô. — Chiếc ô-tô vận-tải số T 1761 vừa rồi đụng phải một cái xe bò ở km. 8+900 đường Đồng-anh lên Thái-nguyên. Cứ như lời ô. Hoan là người cầm lái chiếc ô-tô ấy khai tại sở Cảnh thì bữa ấy, trong khi ô-tô đương chạy, sực thấy đằng trước mặt, chỗ đầu cầu, có một cái xe bò lững thững đi ở giữa đường, ô-tô đã báo hiệu nhiều lần để cho xe bò tránh về mé tay phải, thế mà những người phu-xe bò chẳng tránh, thấy ô-tô sắp đến, cuống lên, lại bỏ xe bò đó mà ô-tô chạy tạt xuống đồng. Người cầm lái ô-tô cố sức tránh xe bò, thành thử xe đâm phải lan can cầu, may hành-khách không ai việc gì, chỉ có xe bị hư-hỏng nhiều mà thôi.

Cái xe bò ấy sở Cảnh đã xét là của Ng-thị Ngoạn, số 5 phố hàng Than Hà-nội cho thuê.

Agents d'Annonces en Europe

L. MAYENCE & Cie

9, Rue Tronchet, PARIS

19 21 23 Ludgate Hill, LONDRES

VIỆC KINH-ĐÔ

Chạy theo tàu bay sao kịp. — Một tên phu canh giữ xưởng tàu bay tại Phú bài lâu nay ở nỗ ngồi không chắng thấy tàu bay đến, ý cũng buồn, lại bàn khi tết nhất gần tới, bèn đóng cửa xưởng lại lên Huế dạo chơi, đang khi tênh tang giữa phố phường, bỗng nghe thấy tiếng tàu bay ù ù, trông lên rõ ràng một cái tàu bay đang rước gió rẽ mây bay đến. Liền trông thấy trong lòng lo sợ quá, ăn bằng mỗi tháng 8,9 đồng chỉ coi xưởng tàu bay chực khi tàu tới mở cửa để cho tàu vào, nay thấy tàu tới mà mình thời đi vắng, ai mở cửa cho tàu vào, ai đốt khói cho tàu thấy mà giáng họ, nghĩ đến đó liền tuông chạy từ Huế đến Phú-bài 14 kilomètres, tàu bay trong hai phút, xe ô-tô chạy chừng 15 phút, người đi chừng 2 giờ rưỡi mà nay ra sức chạy có lẽ lên phu nỗ tưởng chạy độ nửa phút tới thôi, ai ngờ chạy hoài chạy mãi mà chẳng tới, chân thì nhẩy nai tế đại, mắt lời nhìn trên mây xanh trong giây phút thời tàu bay đã bay mất, chạy một hồi tới giữa trưởng thì nghe mệt quá phải ngã lăn ra bất tỉnh nhơn sự, may nhờ có người bộ-hành trông thấy cứu cấp tỉnh dậy rồi lần hồi bò lết mà về đến nơi, đến nơi thì thấy cửa vẫn đóng tàu bay còn đứng ngoài; thôi nói chi nữa, quan coi tàu phạt cho tỉ tả tai rồi đuổi không cho làm nữa.

Ấy đó, đại phàm việc gì mình đã lãnh mệnh mà gặp gian thì dù có mệt hay vẳng mặt, người cũng phải làm hết bổn phận, nếu làm sai thì hại đến mình ngay. Xem chuyện này nên suy nghĩ mà biết răn biết sợ vậy.

VIỆC TRUNG-KỲ

HÀ-TĨNH

Thời chứng. — Trong mấy tháng nay, khí trời không tốt, nhiều người bị cảm mạo, lại có chứng kiết-ly thỉnh thành nữa.

Lắm người vì chứng này mà thiệt mạng.

QUẢNG-BÌNH

Thời tiết, khí hậu. — Đã nửa tháng nay, trời rét là thường, không mấy năm rét dữ như năm nay, thế là bần-dân đã phải chịu đói lại phải chịu rét nữa. Cam khổ thay!

Việc buôn bán vẻ dịp tất niên. — Cứ thường năm thì từ trung tuần tháng chạp trở đi, việc buôn bán xem bề tấp nập lắm, thế mà năm nay thấy vắng tanh, trong phố thường không thấy cái cảnh tượng «dập dìu kẻ-chợ nhà-quê» nữa! Vì độ này thóc cao gạo kém, nhân dân các miền thôn-quê còn khổ sở về thóc với gạo, có tiền đâu mà tết với nhất!

Cái thú tân-niên năm nay chắc có vẻ thanh-tịnh, chứ không tưng-bừng rộn-rịp như mọi năm trước.

Cũng tình lân-lý ra vào! — Hôm mới rồi ở xóm Cay-chè, tại nhà một người đàn bà kia, đương lúc mới đi ngủ; buổi lấy giờ cũng vào hồi tám rưỡi chín giờ, trong nhà chưa yên giấc ngủ, thì bỗng đâu nghe tiếng bò hết om sòm cả ngoài ngõ, mở cửa ra xem, thì linh tuần vào một tổ khuyến-ưng, độ chừng hai mươi đứa, thằng cầm dài, thằng cầm rựa, mặt mày qui quái lạ lùng, đàn bà con trẻ trông thấy phải kinh-hồn khiếp đởm. May thay, trong lúc nguy-cấp như thế, được một người hàng xóm có vẻ-nghề, có can đảm, thấy chuyện bất-bình không thể, ra tay hỗn-chiến với chúng một trận, chỉ trong chốc lát là bọn kia chạy tán-loạn cả, tóm được ba thằng trói cổ lại, đem đến ra soi, mới biết rằng chúng lấy «lộ-ng e» và soi đất về đấy cả mặt mũi, bắt chúng lấy nước rửa sạch, thì té ra «cùng người lân-lý ra vào, gần đây nào phải là người đâu xa!» Mặt nhìn mặt, rõ ràng là người cùng làng cùng xóm cả. Chẳng qua là vì cơm thua gạo kém, cơ hàn thiết-thân, đói ăn vụng, tàng làm càn, người chủ phụ cũng thấu biết cái khổ-tình của chúng, cho nên tha cả không giải-nạp đến huyện đàng.

TUY-HÒA (Phú-yên)

Vì lụt bão mất cả tết chăng? — Mấy hôm nay dân sự các nơi đâu đâu náo-nức về tết mà ở Tuy-hòa đây vẫn chưa có chi là ra vẻ tết cả, phố phường không thấy rộn rịp tưng-bừng, chợ búa cũng chẳng ồn ào đông-đúc lắm. Tại sao mà người ở đây đối với tết lại quá ư lãnh-đạm như vậy? Có lẽ vì mấy trận lụt lụa bão vừa rồi, dân tình bị tàn nỗi chưa cay, nay còn lo sửa sang cửa nhà và gây dựng lại cơ nghiệp, chứ còn vui thú gì nữa mà hàm mà thiết tết.

Nhưng hỏi ra thì không phải, mọi năm cũng rứa, chẳng có chi một năm nay. Nếu quả như vậy thì người ở đây đã sớm biết cải-lương tết từ lâu n l?

Dương-đình-Lầy.

CUNG-CHÚC TÂN-NIÊN

NINH-THÁI DANH-TRÀ

TẠI CUỘC ĐẤU-XẢO NEW-YORK

Máy lưu-thanh CHARMOPHONE, là thứ máy lưu-thanh mỹ-thuật, được tôn vào bậc ngoại-hạng.

Bán tại: Hiệu SPORTING-PHOTO, Hà-nội

CUNG-CHÚC TÂN-NIÊN

SINH-THÁI

DANH-TRÀ

Cách lịch-sự ở Hà-thành

Thì giờ như tên bắn, thấm thoát tựa tên bay; kìa mới độ nào vui về mừng xuân mà nay đã sắp sửa đón xuân.

Cái cảnh xuân của Hà-thành ta năm nay nghe chừng như lại có phần náo-nhiệt lắm. Ra ngoài đường bây giờ hình như cái phong-vị tết đến sau lưng, nghe chừng đã nồng nàn lắm kẻ đi mua, người đem bán tấp-nập suốt ngày.

Cũng nhân dịp tết nay mà người xa tìm về, người gần sắp nghỉ công-việc, nay người ở nơi tỉnh này, mai người ở nơi tỉnh khác có dịp họp lẽ tết chạ cho vay. Bằng hữa thông gia cũng đều tết nhau cả. Ngoài phố con nhài thằng nhỏ, nao quả nhón quả con, văn-minh ra thì chai rượu mãi, hòm si-gà, hộp bích-quy. Theo lệ cũ chục cau cân mứt cũng xong. Nhưng tưởng mứt thế cũng thường cũng nhẩm không gì bằng nửa cân chè KIM THÁI thì không gì nhã đạm bằng mà lại có phần thích dụng hơn.

Tuyết-nhân

Nhà Bán-đồ «TÂM-TÂM» Hà-nội ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

Agents d'Annonces en Europe

POUR LE

« TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN »

Sté Mutuelle de Publicité

14, Rue Rougemont, PARIS (IXe)

VIỆC TRUNG-KỲ

HÀ-TĨNH

Thời chứng. — Trong mấy tháng nay, khí trời không tốt, nhiều người bị cảm mạo, lại có chứng kiết-ly thỉnh thành nữa.

Lắm người vì chứng này mà thiệt mạng.

QUẢNG-BÌNH

Thời tiết, khí hậu. — Đã nửa tháng nay, trời rét là thường, không mấy năm rét dữ như năm nay, thế là bần-dân đã phải chịu đói lại phải chịu rét nữa. Cam khổ thay!

Việc buôn bán vẻ dịp tất niên. — Cứ thường năm thì từ trung tuần tháng chạp trở đi, việc buôn bán xem bề tấp nập lắm, thế mà năm nay thấy vắng tanh, trong phố thường không thấy cái cảnh tượng «dập dìu kẻ-chợ nhà-quê» nữa! Vì độ này thóc cao gạo kém, nhân dân các miền thôn-quê còn khổ sở về thóc với gạo, có tiền đâu mà tết với nhất!

Cái thú tân-niên năm nay chắc có vẻ thanh-tịnh, chứ không tưng-bừng rộn-rịp như mọi năm trước.

Cũng tình lân-lý ra vào! — Hôm mới rồi ở xóm Cay-chè, tại nhà một người đàn bà kia, đương lúc mới đi ngủ; buổi lấy giờ cũng vào hồi tám rưỡi chín giờ, trong nhà chưa yên giấc ngủ, thì bỗng đâu nghe tiếng bò hết om sòm cả ngoài ngõ, mở cửa ra xem, thì linh tuần vào một tổ khuyến-ưng, độ chừng hai mươi đứa, thằng cầm dài, thằng cầm rựa, mặt mày qui quái lạ lùng, đàn bà con trẻ trông thấy phải kinh-hồn khiếp đởm. May thay, trong lúc nguy-cấp như thế, được một người hàng xóm có vẻ-nghề, có can đảm, thấy chuyện bất-bình không thể, ra tay hỗn-chiến với chúng một trận, chỉ trong chốc lát là bọn kia chạy tán-loạn cả, tóm được ba thằng trói cổ lại, đem đến ra soi, mới biết rằng chúng lấy «lộ-ng e» và soi đất về đấy cả mặt mũi, bắt chúng lấy nước rửa sạch, thì té ra «cùng người lân-lý ra vào, gần đây nào phải là người đâu xa!» Mặt nhìn mặt, rõ ràng là người cùng làng cùng xóm cả. Chẳng qua là vì cơm thua gạo kém, cơ hàn thiết-thân, đói ăn vụng, tàng làm càn, người chủ phụ cũng thấu biết cái khổ-tình của chúng, cho nên tha cả không giải-nạp đến huyện đàng.

TUY-HÒA (Phú-yên)

Vì lụt bão mất cả tết chăng? — Mấy hôm nay dân sự các nơi đâu đâu náo-nức về tết mà ở Tuy-hòa đây vẫn chưa có chi là ra vẻ tết cả, phố phường không thấy rộn rịp tưng-bừng, chợ búa cũng chẳng ồn ào đông-đúc lắm. Tại sao mà người ở

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Kính cáo để các liệt quí chư-lôn biết rằng: Bản hội định tối mồng hai tháng giêng ta sẽ bắt đầu khai diễn và soạn những tích hát rất hay rất lạ thú, toàn giọng chèo để hiến các quý khách trong những buổi nhàn hạ và có hát ban ngày để hiến các cậu học trò trong những ngày nghỉ tết.

Tối chủ nhật 25 Janvier 1925
(mồng hai ta)
PHÚC LỘC THỌ TOÀN

Tối thứ hai 26 Janvier 1925
(mồng ba ta)
MAN ĐƯỜNG CÁT KHÁNH

Ban ngày thứ ba 27 Janvier 1925
(mồng bốn ta)
TIÊN TỬ PHÙNG TIÊN

Tối thứ ba 27 Janvier 1925
(mồng bốn ta)
SỞ CẦU NHƯ Ý

Ban ngày thứ tư 28 Janvier
(mồng năm ta)
TRẦN TỬ LỆ

Tối thứ tư 28 Janvier 1925
(mồng năm ta)
NHẤT THỊ QUẢN SONG ĐIÊU

Ban ngày thứ năm 29 Janvier
(mồng sáu ta)
XUÂN DU PHƯƠNG
THẢO ĐỊA

Tối thứ năm 29 Janvier 1925
(mồng sáu ta)
HỒNG NHẬT MỘNG

Ban ngày bắt đầu khai diễn từ 1 giờ.
Buổi tối từ 8 giờ.

TRÀ VINH-MẬU

Bản-hiệu khai-trương ở Quảng-đông bản Tân, đã mấy mươi năm nay, số mở xưởng chế-tạo ở Vĩ-đi-xơn, chọn cẩn thứ trà đầu-xuân thượng-hảo-hạng tại trên ngọn núi

cao như liễu-lâm, ô long và pháp tiêu, vân vân, đóng cách hòa-học điều chế, xa gần ai cũng biết tiếng.

Mới đây lại phát-minh một thứ trà liên-tâm nhỏ cành, gọi là «SONG-BÌ CHÍNH-THÁI DANH-TRÀ» cũng được nhiều qui-khách ưa-chuộng lắm. Nay xin đem những điều riêng của trà VINH-MẬU đăng báo, để qui-khách thường trà không đến nỗi mua lầm.

Cáo chỉ-điểm bán trà VINH-MẬU:

Nam-định: phố Khách, số 144.
Hà-nội: phố Hàng-ngang, số 26.
Hải-dương: phố Khách, số 14.

Vinh-Mậu trà hiệu cần buôn

CUNG-CHÚC TÂN-NIÊN

LY-SENG-BAO

42, Phố hàng Bồ *HANOI*

A-LÔ!!! A-LÔ!!!

Người ở xem Bắc-kỳ Hanoi thấy cái gì lạ nên lưu-ý nhất?
— A-lô! Tôi thấy mấy nơi xe-đạp Peugeot-Sport, Vénus và Pallas là nên lưu ý nhất, vì nó vừa đẹp lại vừa bền lắm.
— A-lô! Thế sang tháng tới cho tôi ở đâu?
— A-lô! Tôi nghe đâu bán tại hiệu TIẾT-HIẾU-TRUNG dit THỤC-THÀNH, số 88, Place Neyret (Phố cửa Nam) Hanoi.
— A-lô! Tôi nghe đâu hiệu ấy bán nhiều không bị làm phải không?
— A-lô! Phải đấy!!
— Merci. Au revoir!!

NẾU thấy ai mắc bệnh xuyễn, bệnh hen thì nên bảo người ta dùng thuốc bằng hột, bằng điếu-yên (REMÈDE CAFTERINE EXIBARD EN POUDRE, CIGARETTES).

Thuốc này hiện các lương-y ai cũng lấy làm hiệu-nghiệm. Mắt năm chữa được hàng nghìn người khỏi bệnh.

Bệnh nào trong một cái đêm, hoặc trên một mảnh khăn hai mươi cái, rồi thở cái khói thuốc, thì lập tức đỡ ngay. Cứ thử mà xem, sẽ thấy hiệu-nghiệm lạ thường. Hãy thuốc quản Abyssinie Exibard (CIGARETTES CAFTERINE EXIBARD) cũng hiệu-nghiệm lắm.

Nên thử bằng quản chung nghìn thuốc có in điểu-hiệu sau này mới là thực hiệu:

MARQUE DÉPOSÉE

Có bán tại: H. FERRÉ & Cie, 28, Rue Richelieu, Paris, và các hàng Bào-chế.

Gởi bán tại: BLANC, Hanoi
MONTÈS, Hanoi

CÁO-BẠCH

Bản-hiệu xưa nay chuyên nghề làm vàng bạc (vàng lây và vàng diệp) có bán các thứ mục-kính, chân-châu, ngọc-thạch, vòng, nhẫn, hoa, hột, xuyến, vân vân, hàng tốt bán hạ giá đều được các quý-khách có lòng khen ngợi.

Ngày 13 janvier 1925 vừa rồi, có một bà lại đánh một cái kim gài khăn quàng cổ. Ngày 15 janvier 1925, bà lại lấy, khoảng may cho bản hiệu lại đi vắng, đứa cháu bản-hiệu không biết lại giao nhầm cái kim bạc mạ vàng cho bà.

Bản-hiệu buôn bán cốt lấy sự thật thà, vậy xin gửi để bà nào đã lấy nhầm làm ơn đem giấy biên lai lại bản-hiệu xin đổi, rất lấy làm hân-hạnh.

VONG-SENG-LONG
41, Rue Chinoise, Haiphong

Một cái nguy-hiểm trong xã-hội

Trong lúc bắt đầu có mưa bụi này, các bệnh ho, đau màng phổi, nói lớn lại là tất cả các bệnh đau về bộ máy hô-hấp, lại sắp nhiều lắm, vậy cần phải cẩn-thận lắm mới được. Thực thế, bệnh ho không chữa cẩn-thận nguy-hiểm thế nào, tất ai cũng biết. Bệnh lao trong xứ này, nguy-hiểm lắm thay, vì mỗi năm bệnh ấy làm hại hàng vạn con người, bệnh ấy vẫn rình mà làm hại đó. Muốn tránh khỏi bệnh ấy phải giữ buồng phổi cho mạnh khỏe, thì chỉ có một cách là uống:

Cachets du Docteur Nofal

0$95 một hộp

Mỗi ngày uống hai cachets (trước mỗi bữa cơm uống một cachet) thì thấy kiến hiệu quả kỳ sở vọng.

Nếu phổi yếu, không chịu được thời tiết ẩm nhẩm, và gió lạnh, chớ có chờ đợi nữa, nên dùng ngay!

Le sirop Nofal Thiocol

Nhiều thầy thuốc khuyên dùng thuốc ấy trị hết ngay bệnh.

Giá tiền là 0$90.

Hai thứ thuốc ấy ở hiệu CHASSAGNE, Phố Paul Bert có bán. Muốn hỏi điều gì hiệu ấy cũng sẵn lòng chỉ bảo cho.

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÁO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Phàm những người làm nhiều việc phải nghĩ-ngợi thì thường hay đau đầu thần-kinh-hệ.

Bệnh chóng mặt, nhức đầu, sổ mũi, gần điếc, gáy cơm.

Như thế mà dùng thứ thuốc:

Glyphogenol Montès

là thứ thuốc rất thần-hiệu.

Đàn-bà trong cái thời-kỳ cho trẻ-con bú mà dùng thuốc này cũng rất tốt.

CÁCH DÙNG:

Người lớn: 15 giọt buổi sáng và buổi chiều.

Trẻ con: 5 giọt buổi sáng và buổi chiều.

Giá 1$20

Rượu thuốc trị bệnh tê-bại, đau xương của Hiệu Từ-Ngọc-Liễu, số 46, Rue Principale à Đáp-cầu đã nổi danh trong các giới. Vì cớ mạnh-lực đại bổ của nó rất mãn-nhiệm, nó làm cho khí huyết sung tốt, xương cốt mạnh mẽ, rượu này ai dùng cũng được, vì nó là một thứ thuốc bổ rất để uống. Hiện có gửi bán tại nhà in Kim Đức-Giang, số nhà 83, phố hàng Bồ, Hanoi và hiệu Hương-Hải thư điếm, số nhà 92, Boulevard Bonnal, Haiphong, giá mỗi chai là 2 $ 00.

Ở các tỉnh xa ai muốn mua hay hỏi điều gì, xin cứ viết thư về bản-quán tại Đáp-cầu.

Hễ phải bệnh ho

HÃY DÙNG THỨ THUỐC NÀY:

THUẬN KHÍ CHỈ KHÁI HOÀN

Thứ thuốc này của bản-hiệu đặc tiếng đã lâu năm, bất cứ ho hàn, ho nhiệt, bị cảm sinh ho, hoặc đi nắng về ho, nam nữ lão thiếu đều là hợp dụng, ho nặng đến đâu chỉ giá nửa chai nhẹ ngay lập tức.

Thứ thuốc này đựng bằng lọ thủy tinh bao phong cẩn thận để lâu không hỏng.

Mỗi lọ ba hào.

Nửa tá (6 chai) một đồng rưỡi.

Trong hiệu có thầy danh sư và đủ các thứ thuốc, các ngài muốn hỏi điều gì xin trả lời ngay.

Qui-khách ở xa chiếu cố cho, xin gửi theo cách lĩnh hóa giao ngân, nếu có thư từ hoặc mandat gửi về cho bản hiệu, xin đề tên M. SIOU-HANG-LAM *thì tiếp được ngay.*

TIỀU-HẠNH-LÂM
108, phố hàng Buồm, Hanoi

ĐỔI CHỖ Ở

Kính trình quý-khách gần xa được biết rằng, hiệu LỢI-THÁI bán đồ vàng bạc trước ở số nhà 110, Rue des Changeurs, nay vì làm lại hiệu, nên tạm giọn về số nhà 80 cùng phố ấy.

LỢI-THÁI cẩn-bạch

Bệnh huyết suy đàn-bà thường mắc phải nhiều lắm. Ấy cũng bởi bệnh huyết suy mà sinh ra biết bao chứng nọ tật khác làm cho đàn bà con gái cực khổ cả đời.

Vì vậy, từ lâu đàn-bà con gái lại phải dùng thuốc làm cho khí huyết được chóng sạch luôn luôn, và bổ dưỡng lấy sức khỏe của mình.

Trong các vị thuốc thật là hiệu nghiệm về bệnh ấy, thì không gì bằng thuốc Pilules-Pink, cách điều chế hợp với khí chất đàn bà lắm. Thuốc Pilules Pink có những công hiệu riêm có, như là sinh huyết và bổ cân. Vị thuốc ấy, để kháng mạnh-liệt quá, mà lại phù-trì bồi-bổ cho cơ thể yếu đuối, làm cho vận-động luôn.

Thuốc Pilules-Pink thường dùng để chữa bệnh huyết suy, bệnh xanh-bủng, bệnh yêu-gân, bệnh suy-nhược bệnh run-gân, bệnh tinh thần hỗn quyện, nhất là bệnh không ngủ, bệnh tiêu-hóa không điều hòa và bệnh ăn không ngon cơm.

Thuốc PILULES PINK hàng thuốc nào cũng có bán.

CHÂN-HƯNG

Nhà Đồ bán đồ vàng bạc thực có giấy cam kết

Phố hàng Bạc, số nhà 67, Bạc-Kỳ, Hanoi

TÉLÉPHONE N° 336 — TÉLÉGRAMME CHANGUNG

THUẬN-THÀNH

Bottier — Chapelier

7, *Rue des Caisses, Hanoi*

Kính trình quí-khách,

Bản-hiệu mới sang nhiều mẫu đa đẹp, gót cao-su Wood-Milne, dây giầy (lacets) bền bỉnh giá hạ, xin mời các ngài chiếu-cố.

NGUYỄN-TIẾN-HÀM kính mời

Giá giầy ở ca-ta-lô số 6 của bản-hiệu, nay xin tính hạ giá ở tarif n° 7 độ nhiều

祥和裕 YU-WO-TSEONG

VENTE EN GROS

65, *Rue des Cantonnais,* **63**

Hanoi (Tonkin)

TÉLÉPHONE N° 266

Bản-hiệu có bán buôn các thứ vải nhiều, hàng tốt nhiều lắm, hàng thật tốt, giá thật rẻ

Có bán cả hàng in (Bắc-kỳ) như thơ, nguồn, lĩnh, tạp, hàng, quế, sản nữa và hàng Saigon như lĩnh, sản nữa.

Nay mới có độ các mặt, hàng thâm, mapo đen và nắt mặn rộng khổ. Những hàng nay bản buôn rẻ lắm, chớ không bán lẻ và không có mẫu gửi đi nơi tỉnh, vì hàng còn nguyên không thể cắt được.

Qui-khách ở gần nên đến bản-hiệu mà mua, đâu ở xa thì gửi thư về, bản-hiệu sẽ gửi contre remboursement.

2010 — Cẩn-bạch — YU-WO-TSEONG

HỎI CÁC NGƯỜI MẮC BỆNH TRĨ,

nếu các ông đã dùng đủ các món thuốc rồi mà chưa khỏi thì nên mua thứ thuốc bôi **POMMADE ROYER,** dùng độ ngày lập tức mà chóng khỏi lắm.

Ở Paris hỏi tại hiệu bào-chế DUPUY, 228, R. St Honoré

Ở Hanoi: nhà thuốc LAFON & LACAZE.

RƯỢU PIPPERMINT

ĐỔI CHO ĐƯỢC HIỆU

GET!

Rượu nầy uống thật khan tiếng và liệu. Làm bằng đường tinh anh.

BÀ CHỮA NHỮNG CREMES BẠT-HÀ.

Pha lộn với nước, rượu bạt-hà Pipermint sẽ lấy làm mất mà lắm.

Hãng cất ra từ năm 1796 là hãng **GET FRÈRES** ở thành REVEL (Tỉnh Haute-Garonne)

KÍNH TẶNG

Hiệu thuốc L. BLANC ta vẫn gọi là hiệu LẬP-LANG, ở phố Tràng-tiền, số nhà 31, Hanoi, có lời báo-cáo rằng: Kể từ rằm cho đến 30 tháng chạp ta (từ 9 đến 24 Janvier 1925) ông bà nào mua thuốc của bản-hiệu từ hai đồng bạc trở lên, bản-hiệu xin kính tặng một chai rượu bổ « Géno Kola Coca » để dùng uống tết. Thứ rượu này rất ngon và rất tốt cho người bản-xứ. Vậy xin mời các ngài lại mua mà lấy thưởng.

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời liết thay đổi, thường gây nên bệnh ghip.

Mắc bệnh ghip, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghip, chỉ có một thứ thuốc, là:

Cachets du Docteur Rasco

0 $ 60 một ống sáu cachets

ĐỒ KIM-HOÀN

BIJOUX GOLDTUBÉ

Dùng rồi lại bán lại 1 fr. một gam

1 fr. 75

Các thứ nhẫn gọi là BAGUES RUSSON trên này, thợ là chắc chắn đúng tuổi. Có khắc hai chữ đầu tên, hoặc nhẫn có đề tên như « MARIE », « SUZANNE », « SOUVENIR », giá 1 fr. 75. Khi quý-khách biên rõ số cái kiểu nhẫn muốn mua.

Hôm nay các ngài mua một cái nhẫn, nếu các ngài không ưng ý, thì chuyển lần sau bản hiệu sẽ tiền lại trả.

Các như các anh nhẫn, thì các ngài lấy một miếng giấy nhỏ, khoét một cái lỗ vừa đầy lăm ngón đeo nhẫn, rồi gửi cho cái mandat 2 fr. 20, đến hiệu

BIJOUX GOLDTUBÉ, Rayon E
211, Rue Saint-Honoré, PARIS

thì chuyển lần sau các ngài sẽ nhận được cái nhẫn và quyển Catalogue có vẽ những đồ tặng.

HIỆU BÀO-CHẾ • CHASSAGNE

E. LAFON & R. LACAZE

Có bằng bào-chế hạng nhất ở Đại học-đường Paris

KỸ NGHIỆP

59, Phố Paul Bert, ngay trước hiệu G. M. R. (hiệu Gô-đa) và Hồ Hoàn-kiếm

Nhân dịp ngày tết Nguyên-đán

Từ ngay 19 tháng chạp ta đến ngày mồng 9 tháng giêng ta

Ai mua bằng được 0 $ 50 sẽ được biếu một lọ nhỏ rượu:

VIN TONIQUE RÉGÉNÉRATEUR

của Giáo-sư J. K. WATSON

là một thứ thuốc bổ mạnh nhất để trị các bệnh huyết suy, đau gân, bệnh ghip bệnh sốt rét rừng

Một lít **2 $ 50.** — Nửa lít **1 $ 30**

AI MUA THUỐC ĐÁNG HƠN 2 $

SẼ BIẾU:

Nước hoa hoặc rượu mùi hạng quí

Những rượu mùi rất tốt nên mua mà uống tết

RƯỢU QUINQUINA BANYULS
2 $ 00 một chai lít

RƯỢU *QUINQUINA SAMOS*
2 $ 25 một chai lít

RƯỢU KOLA COCA
2 $ 25 một chai lít

Dùng toàn những chất bổ thượng hạng

Bán ở hiệu Bào-chế **CHASSAGNE**

CÁC NHÀ THẦU KHOÁN! CÁC NHÀ CHỦ MỎ!

NÊN CẨN THẬN!!!

VỀ VIỆC KHÍ DỤNG MÒN MỎI ĐI

NÊN MUA KHÍ DỤNG

S. A. C. M. TOÀN BẰNG **THÉP NGUYÊN**

CÓ THỂ DÙNG ĐẾN KHI MÒN HẾT MỚI THÔI

CÓ CHỨA SẴN NHIỀU — TIẾP ĐƯỢC THƯ GỬI HÀNG NGAY

CÓ CÁC KIỂU ĐỂ ĐẶT CÁC MÁY

CHO CÁC NHÀ MÁY, NHÀ MÁY ĐÈN, MÁY ĐÁO, CÓ ĐỦ DỤNG VỀ NÔNG NGHIỆP, V. V.

Soc ANONYME de CONSTRUCTIONS MECANIQUES à HAIPHONG. — Giây nói: N° 62 — Tên viết tắt: CADESTAN

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

Phố Paul-Bert, phố Đồng-Khánh và phố Rollandes

HANOI

Nhân dịp tết Nguyên-đán

TẠI CÁC GIAN HÀNG BÁN VỊ AN, BÁN GIÁ ĐẶC BIỆT

Rượu vang Mousseux, André Gallois.	Chai lớn:	10 fr. 00
	Chai nửa:	6 fr. 50
Veuve Amiot, carte rose	Chai lớn:	9 fr. 25
	Chai nửa:	5 fr. 75
Champagne *Mercier*, carte d'or	Chai lớn:	15 fr. 50
	Chai nửa:	9 fr. 00
Champagne *Léon Chandon*, demi sec	Chai lớn:	19 fr. 00
	Chai nửa:	10 fr. 00
Biscuits secs Petit Beurre.	Một hộp:	8 fr. 50
Biscuits Lu Champagne.	Một hộp:	9 fr. 00
Thuốc cuốn rồi *Favorites*, bít vàng . .	Một gói 20 điếu:	2 fr. 80
Thuốc cuốn rồi *Mélia*	Một gói 20 điếu:	1 fr. 00

BOITE POSTALE N° 40

TÉLÉPHONE N° 130 — ADR. TÉL. MAGASINRÉUNIS

CÁC NGÀI CÓ THỂ ĐƯỢC

MỘT TRIỆU

HOẶC 500.000, HOẶC 200.000, HOẶC 100.000 QUAN

Muốn được một số tiền ấy, nên mua một cái vé

CRÉDIT NATIONAL 1920

Lần mua vé thì giá 20 quan, còn thì đóng làm 12 tháng mỗi tháng là 2 quan. Nếp tiền thì cần, tiền đóng ngay cũng vẫn, riêng mình có quyền rút-lãi, hễ vé trúng số thì được số tiền. Mua chỉ chịu khó đành dịn một tí, thật hẳn nhàn không ngại. Sau, mà đã được dự vào cuộc rút số, lại được có quyền rút-lãi một cái vé rất quý có sinh lợi-tức.

Vé Crédit National mỗi năm tổng kỳ độ mười rút số : le 1er Janvier, 1er Février, 1er Avril, 1er Mai, 1er Juillet, 1er Août, 1er Octobre, 1er Novembre.

Mỗi lần rút số có :

1 lô.	MỘT TRIỆU
1 lô.	500.000 quan
2 lô.	200.000 quan
3 lô.	100.000 quan
6 lô.	50.000 quan

Tiền rất số làm kỹ trong một năm cộng là 20 triệu quan

Như vậy rất số chẳng để trắng làm

Muốn dự các cuộc rút số ấy, nên gửi 20 quan cho ông chủ nhiệm nhà:

BANQUE NOUVELLE, 8 Rue Papère, MARSEILLE (France) R. C. 6576

Vậy bên ai mà không nhân lúc này gửi tiền về nhà mua vé ... được đủ tiêu xài nhé.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)